

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. III. 20.363/2017/8.

A Debreceni Ítéltábla az Illés-Csikai Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző dr. Illés-Csikai Boglárka pártfogó ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztálya (szervezeti képviselő címe, ügyintéző: dr. Érsek Emese ügyintéző) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen 63 546 728 Ft kártérítés megfizetése iránt indított perében - a Debreceni Ítéltábla Pkk.I.20.815/2015/2. számú végzésével kijelölt - Debreceni Törvényszék 2017. február 22. napján kelt 15.P.21.155/2016/28. számú ítélete ellen a felperes 30. sorszámú (Pf.III.20.363/2017/3. szám alatt kiegészített) fellebbezése alapján, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperesi pártfogó ügyvéd másodfokú ügyvédi díját és a fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A felperes a keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 63 546 728 Ft bírósági jogkörben okozott kártérítés megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy a P.J. és társai felperesek által az ellene a ...-i Járásbíróságon 1983. augusztus 30. napján indított 18.P.../1983. számú perben a bíróság felhívására a ...-i M.V. 1984. január 26. napján kelt 7. sorszámú beadványa 28 db mellékleteként becsatolta a vállalat pénztárába 1983. február 24. napján befizetett 89 241 Ft-ról szóló készülék árelemző lapot, az annak alapját képező munkalapokat, anyag kivitelezési jegyeket, szerszám elszállításról szóló szállítóleveleket.

A ...-i Járásbíróság ezt a pert a 1984. szeptember 20. napján kelt, 18.P.../1983/23. számú ítéletével fejezte be, amelyet a ... Megyei Bíróság az 1985. január 31. napján kelt 2.Pf.../1984/2. számú ítéletével részben megváltoztatott, és a felperesek keresetét elutasította.

Ezt követően a ...-i M.V., mint felperes is pert indított a jelen per felperese ellen, amelyben a ...-i Városi Bíróság az 1985. december 9. napján meghozott 18.P.../1985/8. számú ítéletével kötelezte a jelen per felperesét, hogy fizessen meg a ...-i M.V.-nak 53 172,05 Ft-ot, valamint annak a járulékait.

A jelen per felperese 1988. február 22. napján keresetlevelet terjesztett elő a ...-i Városi Bíróságon a ...-i M.V. alperes ellen vállalkozási szerződés hibás teljesítéséből eredő kártérítés megfizetése iránt.

A ... Megyei Bíróság (áttétel után) - a per többszöri szünetelését követően - az 1993. május 12. napján kelt P.../1991/31. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2 498 526 Ft tőkét, és annak az 1991. május 24-től járó kamatait, továbbá perköltséget.

A Legfelsőbb Bíróság, mint másodfokú bíróság az 1994. június 9-én kelt Pf.III.../1997/7. számú végzésével ezt az ítéletet hatályon kívül helyezte, és a ... Megyei Bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a ... Megyei Bíróság az 1996. március 30. napján kelt P.../1994/18. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 3 998 023 Ft tőkét, valamint annak a különböző időpontoktól járó késedelmi kamatait, továbbá 80 000 Ft perköltséget.

A Legfelsőbb Bíróság - a felperes fellebbezése alapján - az 1997. január 23-án kelt Pf.III.../1995/10. számú, a felperes részére 1997. március 19. napján kézbesített végzésével a pert megszüntette, és az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte.

Megállapította, hogy a másodfokú eljárás során a ... Megyei Bíróság az 1995. november 17. napján kelt Fpk.../1992/32. számú jogerőre emelkedett végzésével az alperes elleni felszámolási eljárást befejezetté nyilvánította, az alperest megszüntette, és elrendelte a cégjegyzékből való törlését. Mivel a cégbíróság az alperest a cégjegyzékből 1996. március 21. napján törölte, ezzel a perbeli jogképességét elveszítette.

A felperes már 1997. május 21. napján keresetet terjesztett elő a ... Megyei Bíróság alperes ellen bírósági jogkörben okozott kártérítés megfizetése iránt.

A kereseti kérelmét arra alapította, hogy a bíróság a közte és a ...-i M.V. alperes között folyamatban volt peres eljárás során a perbeli cselekményekkel indokolatlanul késedelmeskedett, a késedelmes ügyintézés miatt került abba a helyzetbe, hogy jogerős határozat hiányában kártérítési igényét sikerrel nem érvényesíthette.

A ... Megyei Bíróság a felperes keresetét az 1997. április 1. napján kelt 5.P.../1997/8. számú ítéletével elutasította, és - az 1997. szeptember 30. napján kelt, a Legfelsőbb Bíróság Pfv.V.../1998/2. számú végzésével helybenhagyott végzésével - elutasította az ellene benyújtott felperesi fellebbezést is.

A felperes a jelen pert megindító keresetlevelében arra hivatkozott, hogy a ...-i Járásbíróság az előtte 18.P.../1983. szám alatt folyamatban volt peres eljárás során becsatolt okiratokat (vállalkozási, ún. matrica-szerződést, annak megrendelésére vonatkozó okiratokat, kitiltó határozatot) elvesztette, azokat illetéktelen személy részére adta ki, amelynek következtében nem tudta sikerrel érvényesíteni a kártérítés iránti igényét a ...-i M.V.-tal szemben, és az üzleti életben sérült a jóhírnévhez, magántitokhoz való joga. Mindezek miatt nem tudott gazdasági tevékenysége körében gépjármű alkatrészeket gyártani, amelynek következtében nagy összegű bevételtől esett el. Kérte továbbá a jogsértés megállapítását, valamint az alperes kötelezését arra, hogy adjon elégtételt.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását kérte.

Tagadta a felperesnek azt az állítását, hogy az általa hivatkozott iratokat a peres eljárás során becsatolta, illetőleg azokat a bíróság illetéktelen személy részére kiadta volna.

Vitatta, hogy az eljárás során mulasztást követett el, állította, hogy jogellenes magatartás nem róható a terhére, így kárt sem okozott a felperesnek.

Ezen kívül a felperes nem bizonyította a kártérítési igény jogalapját és összecszerűségét.

Az alperes hivatkozott a felperes kártérítési igényének elévülésére is.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperes pártfogó ügyvédjének díját az állam viseli.

Az ítéletének indokolásában tényként állapította meg azt, hogy „a ...-i Járásbíróság előtt 18.P.../1983. szám alatt folyamatban volt polgári peres eljárás során a ...-i M.V. által 7. sorszám alatt benyújtott, 1984. január 26. napján kelt beadvány mellékletét képező 28 db okirat meg nem határozható időpontban elveszett.”

Az elsőfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság Pf.III.../1993/7. számú végzése, valamint a megismételt eljárásban a ... Megyei Bíróság P.../1994/18. számú ítélete indokolásából azonban arra következtetett, hogy e határozatok meghozataláig a hivatkozott okiratok még nem veszték el. Mindebből és a felperes kereseti tényállításaiból „a káresemény bekövetkezése vélelmezett időpontjának a P.../1994. szám alatt folyamatban lévő peres eljárás 1997. január 23. napján történt befejeződését tekintette, amelyre figyelemmel a kereseti kérelmet az ezen időpontban hatályban lévő jogszabályok alapján" bírálta el.

Mindenekelőtt rögzítette, hogy a 2011. évi CLIX. törvény (Bsz.) 189. § (2) bekezdése alapján 2012. január 1. napjától a ... Megyei Bíróság általános jogutódja a ...-i Törvényszék lett.

Megállapította, hogy a ...-i Járásbíróságnak az előtte 18.P.../1983. szám alatt folyamatban volt peres eljárás során elveszett iratok pótlásáról gondoskodnia kellett volna, azonban a peres eljárás jogerős befejezését követően a 123/1973. (IK.1974.1.) IM utasítás 20. § (3) bekezdése alapján a befejezett ügy iratainak pótlása mellőzhető volt. Ezért önmagában az elveszett iratok pótlásának elmulasztását nem találta olyan, az alperes terhére róható kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedésnek, amely a következetes bírói gyakorlat szerint a bírósági jogkörben okozott nem vagyoni kár megtérítése iránti igény megalapozásához szükséges.

Az elsőfokú bíróságnak az elévülési kifogás kérdésében kifejtett indokai szerint a felperes már a Legfelsőbb Bíróság Pf.III.../1995/10. számú végzésének átvételekor, 1997. március 19. napján értesült arról, hogy a ...-i M.V.-tal szembeni kártérítési követelését nem tudta sikeresen érvényesíteni. Ezért ettől az időponttól az 5 éves elévülési idő kezdetét vette. Ehhez képest pedig a felperes követelése 2002. március 20. napján elévült, tekintettel arra, hogy a felperes az eljárás során sem azt nem igazolta, hogy követelését menthető okból nem tudta volna érvényesíteni, sem pedig azt, hogy az elévülési időt írásbeli felszólítása, közvetlen bírósági úton való igényérvényesítése, az alperessel kötött megegyezéssel való módosítása, vagy a tartozásnak az alperes részéről való elismerése megszakította volna.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a felperesnek az az állítása sem felel meg a valóságnak, hogy az elveszett okiratok hiánya miatt bizonyult megalapozatlannak a ...-i M.V.-tal szemben előterjesztett kereseti kérelme. Ennek ellentmond, hogy a felperesnek a ...-i M.V. elleni kereseti kérelme mind a ... Megyei Bíróság 1993. május 12. napján kelt P.../1991/31. számú, mind pedig a megismételt eljárásban 1996. március 30. napján meghozott P.../1994/18. számú ítélete szerint részben megalapozottnak bizonyult. A Legfelsőbb Bíróság pedig ez utóbbi ítéletet nem érdemi okból, hanem azért helyezte hatályon kívül, mert az alperes a jogképességét elvesztette.

Az elsőfokú bíróság által kifejtettek szerint arra nincs jogi lehetőség, hogy a bíróság ebben a perben döntse el azt, hogy a felperes azt a pert akár részben is, de biztosan megnyerte volna. A ... Megyei Bíróság hivatkozott ítéleteiben foglalt döntés tekintetében ugyanis a Pp. 228. § (1) bekezdésében rögzített anyagi jogerő beállt, amely kizárja, hogy ennek a pernek az eredményét bárki utóbb vitássá tehesse.

„Tekintettel arra, hogy a felperes követelésének érvényesíthetőségét a más bírósági eljárások jogerős befejeződése után fellépő anyagi jogerő kizárja, valamint, hogy az alperes terhére kirívóan téves jogalkalmazási tevékenység nem volt róható, ezért nem volt megállapítható az sem, hogy a felperest kár érte volna, illetve hogy az alperes megsértette volna a felperes bármilyen személyhez fűződő jogát, ezen túlmenően a felperes követelése el is évült", az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Érvelése szerint az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást az elévülés kérdésében.

Arra hivatkozott, hogy: „az elmúlt években az elévülési időn belül rendszeresen terjesztett be igényt a bíróságokra, amelyek az elévülési időt megszakították, az elévülési időt újra indították”, ezért álláspontja szerint a követelése nem évülhetett el.

Hivatkozott arra is, hogy „az elévülés időtartamába nem számítanak bele azok az időszakok, amikor igényérvényesítés céljából iratait a Nemzetközi Bíróságnak megküldte”. Ez alatt az elévülési idő nyugodott.

Amennyiben pedig „megáll az elévülési kifogása,” úgy „az okozati összefüggésnek is meg kell állnia, hiszen, ha a keresett iratok rendelkezésre álltak volna, akkor azok elbírálása esetén a pert megnyertük volna.” Ezt arra alapozta, hogy maga a Kúria (a volt Legfelsőbb Bíróság) is az általa hiányolt iratokat jelölte meg hiányzó bizonyítékként.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, bejelentve, hogy perköltségigénye a tárgyaláson történő megjelenése esetén alkalmanként 17 000 Ft útiköltségigény.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ügyben a releváns tényállásnak a szükséges mértékben történt feltárása és helyes megállapítása után, abból a jogszabályok megfelelő alkalmazásával, megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes követelése elévült.

A felperes nem igazolta az elsőfokú eljárásban, hogy az elévülés 1997. január 23. napjától 2002. március 20. napjáig terjedő időszakban nyugodott, vagy azt megszakította volna, továbbá azt sem, hogy a Ptk. 326. § (2) bekezdése szerinti igényét az akadály megszűnésétől számított egy éven belül érvényesítette.

Az alperes szerint a másodfokú eljárásban a felperes a Pp. 235. §-a alapján újabb tényekre, új bizonyítékokra nem is hivatkozhat.

A fellebbezés alaptalan.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint a felperes pártfogó ügyvédje által előterjesztett, kiegészített fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül.

Az ítélet táblának elsőként a felperes másodlagos fellebbezési kérelmét kellett elbírálnia. A felperes a fellebbezésében nem jelölte meg, hogy ezt a fellebbezési kérelmét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 252. § (1), (2) vagy (3) bekezdésére alapította-e.

A fellebbezés indokolása alapján azonban az állapítható meg, hogy az érvelését nem alapozta arra, miszerint az elsőfokú bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva, vagy az ítélet meghozatalában kizárt bíró vett részt, illetőleg az elsőfokú bíróság valamely konkrét eljárási szabálysértésére.

Nem utalt arra sem, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének alapját képező tényállás kiegészítését tartaná szükségesnek, és olyan - az általa az elsőfokú eljárásban már felajánlott, de elutasított - bizonyítékokra, vagy új tényre, illetve új bizonyítékokra sem hivatkozott, amely alapján a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítése lenne indokolt. A konkrét hatályon kívül helyezési ok határozott megjelölése nélkül csak következtetni lehet arra, hogy a felperes ezt a fellebbezési kérelmét azért terjesztette elő, mert az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást hiányosnak tartja. Éspedig abban a tekintetben, hogy az nem állapítja meg azokat az időszakokat, amikor igényérvényesítés céljából az iratait a „Nemzetközi Bíróságnak” megküldte, illetőleg nem tartalmazza azokat a beadványokat, amelyeket a jelen perben követelt igénye érvényesítésére az elmúlt években, az elévülési időn belül a hazai bíróságoknál „rendszeresen beterjesztett”, és amelyek - álláspontja szerint - az elévülést megszakították.

Az ítéletábra az iratokból arra a meggyőződésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság a felperesnek az alperes ellen a hazai bíróságok előtti igényérvényesítéseit illetően a felperes által szolgáltatott tényadatok és a beszerzett okiratok alapján a tényállást a szükséges mértékben feltárta, és helyesen állapította meg. A felperesnek az a fellebbezési hivatkozása, miszerint az elmúlt években, az elévülési időn belül rendszeresen terjesztett be igényeket a bíróságokra, konkrét tényadatok előadása nélkül önmagában nem volt alkalmas arra, hogy az ítéletábra az elévülés vizsgálatánál releváns tények tekintetében más tényállást állapítson meg.

A felperesnek a nemzetközi bíróságok előtti igényérvényesítésére vonatkozó előadásával kapcsolatban az ítéletábra az alábbiakat állapította meg:

A felperes a jelen eljárást megindító, a ...-i Törvényszéken 2015. szeptember 28. napján előterjesztett keresetlevelében (amelyben a ... Megyei Bíróság I. r. és a Legfőbb Ügyészség II. r. alperesektől „41./ cikk Megfelelő ügyintézéshez való jog (1), (2b) megsértése miatt és a (3) bekezdésben foglaltak szerint szerződésszegésből és a személyiségi jogai megsértése miatt kért kártérítést) hivatkozott arra, hogy a „Nemzetközi Bíróság” már másodszor figyelmeztette a honi bíróság hatáskörére.

A felperes a 2016. április 1. napján 5.P.../2016/5. sorszámon benyújtott beadványában azt adta elő, hogy - amennyiben az iratok pótlása nem sikerül - azért kéri az I. r. alperes alperes neveét és a II. r. alperes Legfőbb Ügyészséget „az akkori állammal megkötött szerződések elmaradása miatt okozott, valamint az eltelt 35 év megalázásai miatti kára” megtérítésére, „Mivel már másodjára” járta meg „a Nemzetközi Bíróságot először .../..., majd .../... mindhiába, mind a kétszer visszautalták a honi bíróságra a kérelmemet”.

A felperes - a jogi képviselőjének a 2016. szeptember 5. napján 5.P.../2016/16. sorszámon bejelentett keresetpontosítását követően - a 2016. november 22. napján megtartott tárgyaláson tett személyes nyilatkozatában előadta azt, miszerint: „Fordultam Nemzeti Bírósághoz is két alkalommal, ahol mindkét eljárásban azt állapították meg, hogy a hazai jogorvoslatot nem merítettem ki, így előbb a hazai bíróságokon indítsak pert. A 2005-ös angol nyelvű végzés 2009-ben érkezett meg magyar nyelvre lefordítva, 2003 óta a ...-i Törvényszékkel szemben keresetet nem terjesztettem elő, csak a jelen per van folyamatban.” (9.P.../2016/21. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldala).

Az elsőfokú bíróságon 2017. február 17. napján 27. sorszám alatt benyújtott előkészítő irata F/3. sorszám alatti mellékleteként csatolt „K. 2004. augusztus 9.”-i keltezésű levelében a felperes olyan nyilatkozatot tett, miszerint: „A Nemzetközi Bíróság csatolt értesítéséből és a hozzacsatolt mellékletekből 2002. június 4-én kellett megtudnom...”. Az ugyanehhez a beadványhoz 8. sorszámú mellékletként szerelt 2010. február 15-ei keltezésű, a felperes által a bírósághoz intézett beadvány azt tartalmazza, miszerint: „Kérem a Bíróságot, mivel a Nemzetközi Bíróság a .../... számú határozata hazai folytatásra készlet minden indoklás nélkül, ezért kérem a következő perek ügyiratai megküldését”.

A felperesnek ezen kívül a „Nemzetközi Bíróság” előtti igényérvényesítése vonatkozásában sem az elsőfokú eljárás során, sem a fellebbezésében más tényállításszerű előadása nem volt, és ezzel kapcsolatban bizonyítékot, vagy bizonyítási indítványt sem terjesztett elő. Tényelőadások hiányában, és a hivatkozott eljárások tárgyának igazolása nélkül pedig az ítéletábra nem tudta vizsgálat tárgyává tenni azt, hogy a felperesnek ezek a fellebbezési hivatkozásai alkalmasak lehettek-e az elsőfokú bíróság részéről a felperes keresettel érvényesített igénye elévülésével kapcsolatos releváns tények vonatkozásában eltérő, más tényállás megállapítására.

A felperesnek az erre vonatkozó, konkrétumokat nélkülöző és csupán érintőleges (ezáltal nem tényállásszerű) állításai - még valóságuk esetén is - legfeljebb a „Nemzetközi Bíróság” előtt 2000. és 2005. évben történt igényérvényesítésre engednek következtetni, ami pedig ha tényként megállapítható lenne, akkor sem volna alkalmas a keresettel érvényesített követelése elévülése

tekintetében az elsőfokú bíróságtól eltérő, a felperesre kedvezőbb tény- és jogkövetkeztetés levonására.

Mindezek miatt az ítéltábla a másodlagos fellebbezési kérelmet alaptalannak találta, és a felperes keresetének elbírálásánál releváns tények tekintetében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást tekintette irányadónak.

Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból helyes jogkövetkeztetést vont le arra, hogy a felperes keresete megalapozatlan, az ítéltábla a keresetet elutasító érdemi döntésével egyetértett, a kereset elutasításának indokait azonban szükségesnek tartja pontosítani.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg azt, miszerint a bírósági eljárás során elvesztek azok az iratok, amelyeknek hiányára a felperes az alperes elleni keresetét alapozta. Az elévülés mellett vizsgálta a felperes által sérelmezett alperesi magatartás jogellenességét, az okozati összefüggést az alperesi magatartás a felperes előadása szerint bekövetkezett kár között, és a kár összecszerúségét is, megállapítva, hogy a felperes mindezeket nem bizonyította, és nem bizonyította az alperes részéről a felróhatóság olyan fokát sem, amely a kártérítés alapjául szolgálna.

A felperes az elsődleges fellebbezési kérelmét arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg az elévülést.

Alaptalanul hivatkozott azonban arra, hogy a keresettel érvényesített követelése nem évült el. Az ítéltábla maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróságnak az elévülés kérdésben elfoglalt álláspontjával, és annak indokaival, amit részletesen nem kíván megismételni, csupán a fellebbezésre tekintettel emeli ki az alábbiakat.

A felperes a fellebbezésében nem támadta az elsőfokú bíróság ítéletét amiatt, hogy az a keresettel érvényesített követelése esedékessé válását 1997. március 19. napjában állapította meg. Ezért az ítéltábla is ezt tekintette irányadónak.

Alaptalanul hivatkozott az elévülés nyugvására, illetve megszakadására.

Az elévülés nyugvását az rPtk. 326. § (2) bekezdése szabályozza akként, hogy ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül - egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetében pedig három hónapon belül - a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél, illetőleg három hónapnál kevesebb van hátra.

A felperes az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésében sem tett tényállásszerű előadást arra, hogy mik voltak azok a körülmények, amelyek azokban az „időszakokban”, amikor igényérvényesítés céljából az iratait a „Nemzetközi Bíróságnak” megküldte ténylegesen és hibáján kívül akadályozták abban, hogy az iratok elvesztése miatti igényeit az alperessel szemben határidőben érvényesítse. Az elsőfokú bíróság által megállapított, az ítéltábla által is irányadónak tekintett tényállás alapján pedig az elévülés nyugvásának megállapítására nem volt alap.

Az rPtk. 327. § (1) bekezdése értelmében a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, megegyezéssel való módosítása - ide értve az egyezséget is -, valamint a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése szakítja meg az elévülést.

Az elévülést a törvény alapján megszakító fenti jogcselekmények közül a felperes az alperesnek a követelése teljesítésére irányuló írásbeli felszólítására, vagy annak megegyezéssel való módosítására, illetőleg az alperes tartozás elismerésére nem is hivatkozott.

Azt pedig, hogy az igénye érvényesíthetőségének az elévülése 2015. szeptember 28. napjáig (a keresetlevélnek a alperes nevenél történt benyújtásáig) a követelésének a „Nemzetközi Bíróság” vagy hazai bíróságok előtt történt érvényesítése miatt nem következett be, nem bizonyította.

Az elévülés megszakításának megállapítására nem volt alkalmas a felperesnek az a hivatkozása sem, hogy az elmúlt években az elévülési időn belül rendszeresen terjesztett elő igényeket. Konkrét

tényállítások hiányában önmagában ebből a kijelentésből ugyanis az ítéleti döntéshez szükséges bizonyossággal nem lehetett megállapítani azt, hogy a felperes a keresetlevelében előterjesztett igény érvényesítése érdekében már indított volna pert az alperes ellen.

A rendelkezésre álló adatokból csak az volt tényként megállapítható, hogy a felperes kezdeményezésére nemzetközi bíróságoknál 2000. illetve 2005. évben voltak (lehetek) eljárások, valamint az, hogy a nemzetközi bíróság mindkét alkalommal visszautasította a felperes kérelmét azzal, hogy a hazai jogorvoslatot nem merítette ki. (9.P.../2016/21. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal) Arra azonban, hogy mi volt ezeknek az eljárásoknak a tárgya még következtetni sem lehetett, ezért nem volt alap annak megállapítására, hogy a felperes által a nemzetközi bíróságnál kezdeményezett eljárások az elévülést megszakították.

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla csak megjegyzi, hogy amennyiben a felperes „Nemzetközi Bíróság” előtt 2000. évben kezdeményezett eljárását az elévülés megszakítására okot adó körülményként figyelembe lehetne venni, és emiatt a 2005. évben indult eljárás befejeződéséig sem telt el az öt év, és a felperes igazolta volna is az elévülés nyugvását eredményező körülmény fennállását, akkor is az ettől számított egy év állt rendelkezésére, hogy a keresetlevelében megjelölt okból az alperes ellen a kártérítési igényét bíróság előtt érvényesítse.

Ezért abban az esetben, ha a felperesnek az elévülés nyugvására és megszakítására vonatkozó fellebbezési állításai megalapozottként elfogadhatóak lennének is, azt lehetne csak megállapítani, hogy a keresetlevele bíróságra történt benyújtásának időpontjáig az elévülés már mindenképpen bekövetkezett.

A már bekövetkezett elévülés megszakítása pedig fogalmilag kizárt.

Ennek a következményét pedig - vagyis azt, hogy helytállónak kell tekinteni az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, miszerint az 1997. március 19. napjától számított öt év 2002. március 20. napján eltelt, ezért az elévülés ekkor bekövetkezett - neki kell viselnie.

Tekintettel arra, hogy a felperes keresetlevelének a ...-i Törvényszéken 2015. szeptember 28. napján történt előterjesztéséig az abban érvényesített követelés esedékessé válásától több mint 5 év eltelt, az alperesnek az elsőfokú eljárás során előterjesztett elévülési kifogása alapos volt, amely - az rPtk. 325. § (1) bekezdése értelmében - a követelés bírósági úton történő érvényesítésének törvényi akadálya.

Így az elsőfokú bíróság már szükségtelenül vizsgálta érdemben a felperes keresetét, mert azt az elévülésre tekintettel teljes egészében el kellett utasítani.

A Kúria EBH2014. P.5. határozata 26. pontjában adott iránymutatása szerint ugyanis általánosan követendő az a gyakorlat, miszerint az ellenfél elévülési kifogása alapján a perben elsődlegesen azt kell megvizsgálni, hogy az érvényesíteni kívánt követelés elévült-e, és annak érdemi vizsgálatára csupán akkor kerülhet sor, ha az elévülést nem lehet megállapítani.

Ezért - valamint arra is figyelemmel, hogy a felperes a fellebbezésében az elévülésen kívül az elsőfokú bíróság további megállapításait érdemben nem vitatta - az ítélet tábla már nem vizsgálta az elsőfokú bíróság érdemi döntésének általa kifejtett egyéb indokait, hanem az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdésének I. fordulata alapján - indokainak a fellebbezésre figyelemmel szükséges kiegészítésével - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredménytelen volt, a fellebbezési tárgyalásról távol maradt alperes azonban perköltségigényt kifejezetten csak útiköltségre jelentett be ezért az ítélet tábla a másodfokú perköltség fizetésre kötelezést mellőzte.

A felperes teljes személyes költségmentességére tekintettel az illetékekről szóló többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdés a) pontja szerinti fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és a 14. §-a alapján az állam viseli. Mivel a felperes részére a Jogi Segítségnyújtó Szolgálat a 2003. évi LXXX. törvény (Jst.) 11/A. §-a alapján

biztosította a pártfogó ügyvédi képviseletet, ezért pervesztességére tekintettel - a Jst. 11/A. §-ának (2) bekezdése értelmében - pártfogó ügyvédjének a másodfokú eljárásban felmerült díját szintén az állam viseli.

Debrecen, 2017. szeptember 26.

Dr. Görög Attila sk a tanács elnöke, Dr. Riczu András sk előadó bíró, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró